

Drone Center of Excellence i Hans Christian Andersen Airport

- Foretræde for Forsvarsudvalget 24. oktober 2024

Danmark har med Hans Christian Andersen Airport på Fyn mulighed for at skabe en platform der forbinder forsvarsindustriens udvikling af drone- og counterdroneteknologi med ny forskning og Forsvarets behov. Det er vigtigt i en tid, hvor militære droner er blevet en nøgelfaktor i moderne krigsførelse, og hvor truslerne mod sikkerheden er mere komplekse end nogensinde. Som en del af forsvarsforliget kan derfor oprettes et Center of Excellence på Hans Christian Andersen Airport med deltagelse fra forsvarsindustrien, forskningsmiljøer samt Forsvaret.

På den baggrund er der etableret et dronekonsortium med omdrejningspunkt i Hans Christian Andersen Airport bestående af Syddansk Universitet, forsvarsindustrielle virksomheder som Terma, Weibel Scientific, MyDefence, Scandinavian Avionics, QuadSAT, UXV Technologies, Nordic Wing, Thunderstrike, Bionic System Solutions og Damasec. Hertil kommer en støttestruktur bestående af UAS Denmark, Odense Robotics, Hans Christian Andersen Airport, Erhvervshus Fyn, Nordfyns Kommune og Odense Kommune. Dronekonsortiet udgør en del af styrkepositionen på Fyn inden for robotteknologi, som også rummer maritime droner ved Svendborg, SDU Center for Large Structure Production på Odense Havn, der anvender robotteknologi til store konstruktioner samt ikke mindst en række succesfulde robotvirksomheder.

Hans Christian Andersen Airport rummer unikke fysiske faciliteter og et dedikeret luftrum til test og udvikling af drone- og counterdroneteknologi, som ikke findes nogen steder i Europa. Her er fremvokset et økosystem af virksomheder, der udvikler drone- og counterdroneteknologi samt verdensførende forskning på droneområdet fra Syddansk Universitet. Forsvaret er også allerede til stede med et kompetencecenter for dronepiloter. Et af de store aktiver ved økosystemet på Hans Christian Andersen Airport er den data, der genereres ud fra de mange daglige droneaktiviteter, og som bidrager til synergien mellem udvikling af drone- og counterdroneteknologi. Dette er en væsentlig del af økosystemet i lufthavnen, hvor flere drone- og counterdronevirksomheder i lufthavnen er med til skabe værdi for resten af de eksisterende virksomheder.

Triple helix samarbejdet mellem industri, forskning og offentlige myndigheder udgør på den baggrund et stærkt fundament for at tættere samarbejde til gavn for både den hjemlige forsvarsindustri og Forsvaret. Samtidigt kan det udgøre en egentlig innovationsplatform, som kan være Forsvarets adgang til viden om den seneste teknologiske udvikling i den danske forsvarsindustri, og som dermed understøtter et Forsvar, der i højere grad har blikket vendt udad, når nye kapaciteter skal anskaffes, hvilket også ligger i naturlig forlængelse af Zilmer-Johns-rapporten og den seneste strategi for dansk forsvarsindustri.

Øget anvendelse af avanceret drone- og counterdroneteknologi rummer store potentialer for Forsvaret. Det gælder både i forhold til den direkte kampkraft fra visse dronetyper samt datagenerering i realtid, men også muligheden for at aflaste det pres, som Forsvaret – sammen med resten af samfundet – oplever i forhold til at rekruttere medarbejdere. Dette potentiale øger også behovet for radarer og andre overvågningssystemer som eksempelvis akustiske, RF mv. til detektion af fjendtlige droner samt forsvar mod disse. Derudover rummer et stærkere samarbejde på drone- og counterdrone-området muligheden for at kunne samle op på de erfaringer danske virksomheder får fra krigen i Ukraine, hvor mange af dem leverer udstyr til. Disse erfaringer kan give Forsvaret værdifulde erfaringer om, hvad der virker på slagmarken, samt gøre Forsvaret i stand til bedre at tilpasse deres indkøb og implementering af nyt udstyr til den seneste udvikling. Endeligt kan et tættere samarbejde være et effektivt værktøj til at støtte udviklingen af en voksende dansk forsvarsindustri på dette område.

Etableringen af et Center of Excellence kan enten i form af et NATO Center of Excellence eller en lignende dansk model, der formaliserer et tættere samarbejde mellem Forsvaret, forsvarsindustrien og forskningsmiljøer. En dansk

model kan eventuelt over tid udvikles til også at blive et NATO Center of Excellence. Det afgørende er, at dansk forsvar styrket samtidigt med at der skabes værdi for den danske forsvarsindustri og forskning.

Derfor er det også positivt, at der som følge af delaftale 1 i forsvarsforliget er bestilt en analyse af droneområdet og herunder muligheder for at etablere et drone Center of Excellence (CoE) ligesom der er varslet en opdateret strategi for dansk forsvarsindustri, som også kan anvendes som løftestang for et tættere samarbejde mellem Forsvaret og forsvarsindustrien.

Det er nu afgørende, at der sker en ambitiøs opfølgning på den kommende analyse og strategi, så ambitionerne om et Center of Excellence kan konverteres til værdi for både forsvaret, forsvarsindustrien og forskningsverdenen. Det kræver, at der politisk prioriteres ressourcer til en fortsat udvikling af Hans Christian Andersen Airport. Det kan blandt andet ske via øget tilstedeværelse fra Forsvaret i lufthavnen, tættere samarbejde med Forsvaret om udvikling og test af ny teknologi, udbygning af infrastruktur, smidigere myndighedsgodkendelser til test- og demonstrationsaktiviteter, målrettede innovationsprogrammer med videre.

Dette oplæg ser vi frem til at drøfte med Forsvarsudvalget den 24. oktober på vegne af det samlede dronekonsortium i Hans Christian Andersen Airport.

Peter Rahbæk Juel
Borgmester, Odense Kommune

Thomas Blom
Senior Vice President, Terma

Henrik Bindsløv
Dekan, SDU

På vegne af:

Kristian Larsen Sales Manager & Xenta Demo Manager i Weibel Scientific

Jan Dorn Johansson Chief Technology i Officer MyDefence A/S

Søren Petersen Vicedirektør i Scandinavian Avionics

Joakim Espeland CEO i QuadSAT

Jonas Münster CSO i Nordic Wing

Frederik Bergenfelt Friis CSO i UXV Technologies

Kim Kenlev President i Thunderstrike Aviation Europe

Gert Nielsen CEO/founder Bionic System Solutions

Henrik Færch Director of Business Development i Damasec

Jens Ringsmose rektor ved Syddansk Universitet

Hans Okholm Vejrup CEO ved Hans Christian Andersen Airport

Michael Larsen Head of UAS Denmark

Søren Elmer Kristensen CEO i Odense Robotics

Niels Erik Haug-Larsen direktør i Erhvervshus Fyn

Mette Landtved Holm borgmester i Nordfyns Kommune